Η ομολογία των Αγίων Νέων Μαρτύρων έκφραση αγάπης προς τον Θεό και τους ανθρώπους (Αρχιμ. Γεώργιος Καψάνης, Καθηγούμενος Ι. Μ. Οσίου Γρηγορίου Αγίου Όρους)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 2 Ιουλίου, 2011

Ο Απόστολος Παύλος στην προς Εβραίους Επιστολή μας ομιλεί για το νέφος των αγίων Μαρτύρων που μας περιβάλλει, και μας προσκαλεί να αποφεύγουμε την αμαρτία, να τρέχουμε δι' υπομονής τον προκείμενο αγώνα, αποβλέποντες εις τον αρχηγό και τελειωτήν της πίστεώς μας Κύριον Ιησούν.
Το ένδοξο και φωτεινότατο νέφος των Αγίων Παλαιών Μαρτύρων κάθε τόσο διευρύνεται και πλατύνεται με νέους Μάρτυρες.

Έτσι έγινε και στα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Ο μουσουλμανικός κατακλυσμός προκάλεσε την ομολογία πολλών ορθοδόξων αδελφών μας, κυρίως Ελλήνων, αλλά και Σλάβων, μάλιστα και μερικών Τούρκων.

Όλοι αυτοί λέγονται Νεομάρτυρες. Ακολούθησαν τον Πρωτομάρτυρα και Αρχιμάρτυρα, τον Κύριο Ιησού Χριστό, που πρώτος έδωσε το τίμιο αίμα Του για τον πεσόντα άνθρωπο.

Με το αίμα Του συνήψε μια νέα Διαθήκη, συμφωνία: «Τούτο έστι το αίμα μου το της Καινής Διαθήκης, το υπέρ υμών και πολλών εκχυνόμενον εις άφεσιν αμαρτιών» (Ματθ. κστ', 26-28). Όσοι δέχονται με πίστη την θυσία Του, γίνονται δικός Του λαός, λαός της νέας Διαθήκης, νέος, περιούσιος λαός, θασίλειον ιεράτευμα, έθνος άγιον.

Η νέα Διαθήκη βασίζεται στην πιστότητα του Θεού στις επαγγελίες Του προς τον νέο λαό Του της χάριτος. Ο Θεός μένει πιστός στην αγάπη Του προς τον λαό Του. Έτσι πιστός πρέπει να μείνει και ο λαός στην αγάπη του προς τον Θεό του: «Και λελουμένοι το σώμα ύδατι καθαρώ κατέχωμεν την ομολογίαν της ελπίδος ακλινή· πιστός γαρ ο επαγγειλάμενος» (Εβρ. ι', 23).

Πιστός μέχρι θανάτου στον Θεό λαός Του είναι οι άγιοι Μάρτυρες. Δεν προδίδουν την Καινή Διαθήκη. Πολλοί τους προκαλούν, τους πιέζουν αφόρητα, τους βασανίζουν

για να αρνηθούν, να κρύψουν, να αποσιωπήσουν, να μη ομολογήσουν την πίστη τους, για να μη ζημιωθούν την ζωή τους και τα άλλα πρόσκαιρα αγαθά.

Οι Μάρτυρες δεν μπορούν να αρνηθούν τον αληθινό Θεό και να διαρρήξουν τη Διαθήκη μαζί Του, να παύσουν να είναι αφοσιωμένοι υιοί Του και πιστά μέλη του λαού Του. «Έχοντες ουν Αρχιερέα μέγαν διεληλυθότα τους ουρανούς, Ιησούν τον Υιόν του Θεού, κρατώμεν της ομολογίας» (Εβρ. ι’, 14).

Ομολογούν με πίστη τον αληθινό Τριαδικό Θεό και τον Ιησού Χριστό ως Θεάνθρωπο.

Έτσι φυλάσσουν την καλή ομολογία, την οποία πρώτος ομολόγησε ο Θεάνθρωπος Χριστός ενώπιον του Πιλάτου, κατά τον Απόστολο Παύλο. Κατά τους αγίους Πατέρας μας η καλή ομολογία που ομολόγησε ο Χριστός είναι ότι αυτός είναι ο Υιός του Θεού.

Ό,τι ομολόγησε ο Ιησούς Χριστός, ομολογούν οι Χριστιανοί στο άγιο Βάπτισμα, και μαρτυρούν ενώπιον των έχθρων του Χριστού, όταν χρειαστεί.

Την ομολογία αυτή ζήτησε ο Κύριος από τους δικούς Του μαθητές: «Πας ουν όστις ομολογήσει εν εμοί έμπροσθεν των ανθρώπων, ομολογήσω καγώ εν αυτώ έμπροσθεν του Πατρός μου του εν ουρανοίς· Όστις δ’ αν αρνήσηταί με έμπροσθεν των ανθρώπων, αρνήσομαι αυτόν καγώ έμπροσθεν του Πατρός μου του εν ουρανοίς» (Ματθ. ι’ 32-33).

Οι δύο μικρές λέξεις «εν εμοί» κατά τον μέγα της Θεσσαλονίκης φωστήρα, τον θείο Γρηγόριο τον Παλαμά, έχουν μεγάλη σημασία. Δεν λέγει ο Κύριος «πας ος αν ομολογήση με» αλλά «πας ος αν ομολογήση εν εμοί έμπροσθεν των ανθρώπων» δηλώνοντας ότι μόνο με τον Χριστό και την δική του βοήθεια μπορεί ο Χριστιανός να ομολογήσει με παρρησία την ευσέβεια. Πάλι δεν λέγει «ομολογήσω καγώ αυτόν» αλλά «ομολογήσω καγώ εν αυτώ έμπροσθεν του Πατρός μου του εν ουρανοίς», για να δηλώσει ότι απαιτείται έκτος από την ενέργεια του Θεού και η καλή στάση, καρτερία και προαίρεση του Χριστιανού, δηλαδή η συνεργεία του.

Γι’ αυτό, προκειμένου περί των αρνουμένων τον Χριστό δεν λέγει «εν εμοί»,άλλα «εμέ»· και τούτο διότι ο αρνούμενος τον Θεό αρνείται διότι έμεινε έρημος της βοηθείας Του. Γιατί δε εγκατελείφθηκε και έμεινε έρημος του Θεού; Διότι πρώτος αυτός εγκατέλειψε τον Θεό, αγαπήσας και προτιμήσας τα γήινα και πρόσκαιρα από τα υπεσχημένα αιώνια και ουράνια αγαθά του Θεού. Ούτε πάλι λέγει ο Κύριος «αρνήσομαι καγώ εν αυτώ» αλλά «αυτόν», γιατί τίποτε δεν ευρίσκει μέσα στον αρνητή άνθρωπο που μπορεί να χρησιμοποιήσει υπέρ αυτού.

Επειδή δε και «ο έχων την κατά Θεόν αγάπην, εν τω Θεώ μένει, και ο Θεός εν αυτώ»,

όπως λέγει ο αγαπημένος από τον Χριστό Θεολόγος, όταν μένει ο Θεός μέσα σ' αυτόν που τον αγαπά, εύκολα αυτός ως αγαπών αληθινά τον Θεό κάνει την ομολογία. Αλλ' επειδή και αυτός μένει μέσα στον Θεό, και ο Θεός θα κάνει την υπέρ αυτού ομολογία.

Αυτό λοιπόν το «εν εμοί» και «εν αυτώ» φανερώνει την αδιάσπαστη συνάφεια, ένωση του Θεού προς τους ομολογούντας, από την οποία απομακρύνθηκε ο αρνούμενος.

Την ομολογία αυτή ζητά από τους Χριστιανούς ο Κύριος όχι γιατί Αυτός την έχει ανάγκη, αλλά διότι με αυτήν ο Χριστιανός σώζεται και πνευματικά τελειοποιείται, όπως λέγει ο Απόστολος Παύλος.

Αυτός που ομολογεί τον Χριστό εκφράζει την ειλικρινή αγάπη και πίστη του προς τον Θεό. Αγάπη χωρίς επιφύλαξη, χωρίς κρατούμενα. Αγάπη που τα δίδει όλα, και την ίδια τη ζωή. Η στιγμή της ομολογίας και θυσίας των αγίων Μαρτύρων είναι η στιγμή που η πίστη και η αγάπη τους προς τον Θεό κορυφώνονται. Για να μπορέσει ο Μάρτυρας να φθάσει σ' αυτό το κορυφαίο και ύψιστο σημείο της πνευματικής του πορείας, πρέπει να έχει ξεπεράσει τον εγωισμό, την αυτάρκεια, την φιλαυτία, την φιλοσαρκία. Πρέπει να είναι γεμάτος ταπείνωση, ελπίδα στον Θεό και τις υποσχέσεις Του, θείο έρωτα.

Γράφει σχετικά ο άγιος Νικόδημος ο αγιορείτης: «Πώς δεν είναι πρέπον να ευχαριστή τινάς τον Θεόν βλέποντας υποκάτω εις τον σκληρόν ζυγόν και την αιχμαλωσίαν των νυν κρατούντων τόσους αθλητάς; Οι οποίοι διά να φυλάξουν την ελευθερίαν και ευγένειαν της Χριστιανικής ημών πίστεως, κατεφρόνησαν πλούτον, δόξαν, ηδονάς και κάθε άλλην σωματικήν απόλαυσιν, και παρέδωκαν προθύμως τον εαυτόν τους εις θάνατον; Πώς δεν είναι άξιον να δοξάζη ο καθείς τον Θεόν, βλέποντας τον φόβον της μελλούσης κρίσεως να προχωρήση τόσον εις τούτους τους γενναίους Μάρτυρας; τον πόθον των ουρανίων αγαθών να υπερνικήση εις αυτούς; την πίστιν να στερεωθή τόσον εις την ψυχήν τους; την ελπίδα να αυξηνθή εις την φαντασίαν τους; και το πυρ της θείας αγάπης να ανάψη εις τας καρδίας τους τόσον πολλά; ώστε οπού να τρέχουν οι μακάριοι εις το μαρτύριον, ωσάν τα πρόβατα εις την σφαγήν; Και να λογιάζουν τα βάσανα ως ξεφαντώματα; τας φυλακάς ως παλάτια; τα δεσμά ως χρυσά στολίδια; τας ατιμίας διά τιμάς; τας θλίψεις διά αναπαύσεις; την φλόγα του πυρός ως δροσισμόν και ανάψυξιν; τα μαχαίρια διά παιχνίδια; και τελευταίον, τον σκληρότατον θάνατον διά ζωήν αιώνιον;».

Η μαρτυρική ομολογία και ο θάνατος αποδεικνύουν την εν Χριστώ τελειότητα του Μάρτυρα.

Η τελειότητα αυτή άλλοτε είναι το αποτέλεσμα μιας μακράς πορείας και αγώνος για την αύξηση της πίστεως και της αγάπης προς τον Χριστό. Άλλοτε πάλι είναι το

αποτέλεσμα μιας στιγμιαίας μεταστροφής και πλήρους αναθέσεως της ζωής του Μάρτυρα προς τον Θεό. Υπάρχουν πολλοί Μάρτυρες, που σε λίγα λεπτά, παρακινούμενοι από τους ηρωικούς θανάτους άλλων αγίων Μαρτύρων, ομολόγησαν τον Χριστό, ενώ ήσαν ακόμη ειδωλολάτρες και αβάπτιστοι, και υπεβλήθησαν σε βασανιστικούς θανάτους, βαπτισθέντες στο ίδιο τους το αίμα.

Την ομολογία μας ενώπιον των ανθρώπων ζητεί από μας ο Κύριος και ως έκφραση αγάπης προς τον συνάνθρωπό μας. Ο Κύριος έπαθε και για τους σταυρωτές του. Ο Χριστιανός Μάρτυρας ομολογεί και πάσχει, για να βοηθήσει και αυτούς που τον βασανίζουν και θανατώνουν, ώστε να γνωρίσουν τον Σωτήρα Χριστό και έτσι να σωθούν από τον αιώνιο θάνατο· να φύγουν από το σκοτάδι της αγνοίας και να έλθουν στο φως της γνώσεως του Θεού.

Όλοι οι άγιοι Μάρτυρες ομολόγησαν τον Χριστό γεμάτοι από αγάπη προς τον Θεό και προς τους ανθρώπους.

Η αγάπη προς τον Θεό και τους ανθρώπους έδιδε στους αγίους Μάρτυρας την παρρησία και την αφοβία, διότι «η αγάπη έξω βάλλει τον φόβον» (Α’ Ιωάν. δ’ 17).

Αυτήν την παρρησία βλέπουμε στον γενναίο στρατιώτη του Χριστού Μεγαλομάρτυρα Δημήτριοκαι στον μαθητή του Μάρτυρα Νέστορα και σε όλους τους θαυμαστούς και παλαιούς Μάρτυρες.

Η πόλη της Θεσσαλονίκης προσέφερε στον Θεό πολλούς γενναίους Μάρτυρες, όπως τον απόστολο Αρίσταρχο, την αγία Ελικωνίδα, τον άγιο Δομνίνο, την αγία Ανυσία, την αγία Ματρώνα, την μαρτυρική τριάδα Αύκτο, Ταυρίωνα και Θεσσαλονίκη, την αγία Θεοδότη με τις τρεις θυγατέρες της Αγάπη, Ειρήνη και Χιονία, τον Μάρτυρα Αλέξανδρο τον Θεσσαλονικέα, την μαρτυρική δυάδα Θεόδουλο και Αγαθόποδα, και τόσους άλλους.

Όλων αυτών προΐσταται ο Μεγαλομάρτυρας Δημήτριος. Χορός αγίων Θεσσαλονικέων Μαρτύρων με κορυφαίο τον μυροβλύτη Δημήτριο ψάλλει στο Εσφαγμένον Αρνίον «άσμα καινόν εν εκκλησία οσίων, νεανίσκοι και παρθένοι, πρεσβύτεροι μετά νεωτέρων» (Ψαλμό. 148,12 και 149,1).

(Περιοδικό «Ο Όσιος Γρηγόριος» αρ. 11, 1986)

(Πηγή ηλ. κειμένου: vatopaidi.wordpress.com)

Διαβάστε περισσότερα κείμενα του γέροντα πατώντας εδώ